

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Plettz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21 szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor
Félévre ———— 12 »
Negyedévre ———— 6 »
Egy hóra ———— 2 »
— Egyes szám ára 8 fill —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1901.

XXX. évfolyam. 73. szám.

Péntek, március 29.

Angol-orosz ellentét.

Nagybecskerek, 1901. március 29.

A világ leghossz tengeri s a legfélel-
metesebb szárazföldi hatalmassága évtize-
dek óta gyanus szemmel nézik egymást.
Mindenki tudja, hogy a világhatalomért
viaskodó ez a két hatalmasság előbb-utóbb
össze fog tűzni.

Anglia és Oroszország hatalmi érde-
kei nagyon sok helyen érintik egymást,
amely oknál fogva időről-időre kisebb s
nagyobb időközökben folyton ismétlődnek
azok az incidensek, amelyek izgalomba
ejtik Európa békeszerető népeit attól való
félelmükben, hogy a két hatalmasság közti
érdeksürlődés Európa békéjét is meg-
bolygathatná. Az orosz-angol érdekellen-
tétek három szférán találkoznak leginkább.
Es pedig a Balkánon, India kapuinál és
legújában Kinában.

A múlt század derekától majdnem egé-
szén a század végeig a Balkán volt legfőbb
színhelye az angol-orosz versengésnek. A
Balkánon azonban nemcsak Angliával, ha-
nem Ausztria-Magyarországgal is szemben
találta magát nagy Oroszország.

Amidőn Németország is mind nagyobb
befolyásra tett szert Sztambulban, a dél-
szláv népekkel különben is elégedetlen
Oroszország tevékenységének egész erejé-
vel ránehezedett Ázsiára. Mielőtt azonban
ezt tette volna, határozott s szerződészerű
megállapodásra jutott Ausztria-Magyar-
országgal és pedig nem is azon az alapon,
amint régebben tervezték az orosz-osztrák-
magyar érdekellentétek kiegyenlítését, t. i.
hogy a Balkán egyik felén nekünk, a
másik felén az oroszoknak biztosítsák
a korlátlan hatalmi befolyás, hanem a
területi status quo fentartásával a hatalmi
befolyás mindkét félre egyenlően bizto-
sított a Balkán minden országában.

Ma már nyilvánvaló, hogy ez a meg-
egyező csak úgy s abból az okból jöhe-
tettségre, mivel Oroszország el volt tökéltve,
hogy agresszív politikát követ Ázsiában.

Ezúttal azonban nem India, hanem

Kína felé irányította tekintetét a terjesz-
kedni vágyó Oroszország.

S Anglia mai gyengeségének legfőbb
oka, hogy nem látta előre, úgy, miként
Oroszország látta a kínai bonyodalmat.
Ennek közeli eshetősége arra bírta Orosz-
országot, hogy megegyezvén Ausztria-
Magyarországgal a Balkánbeli status quo
fentartása iránt, egész figyelmét Kinára
irányíthassa, miglen Anglia éppen a kínai
bonyodalom előestéjén belelovagolta ma-
gát a délafrikai háborúba, mely lekötve
tartja legjobb erejét s megbénítja cselek-
vési képességét Nyilvánvaló tehát, hogy
Anglia úgy diplomáciai, mint katonai te-
kintetben nagy hátrányba jutott Orosz-
országgal szemben s a két versenyző fél
közti összeütközés végzetes é válhatnék
Anglia világhatalmi állására.

Ha Anglia szembe akar szállni min-
den eventualitással, akkor szakítania kell
a szabadkéz politikájával s szorosabb szö-
vetségi viszonyba kell hogy lépjen a ha-
talmának azon csoportjával, melynek ér-
dekei nem ellentétesek Anglia érdekeivel.
A német-angol egyezmény csak előfutárja
lehet Angliának a hármasszövetséghez való
csatlakozásának.

Ha Anglia tovább is meg akar ma-
radni izolált helyzetében, a béke állan-
dóbb fentartása lehetetlennek látszik, mert
az orosz diplomácia, mely eddig is oly
ügyesen ki tudta használni Anglia Dél-
Afrikában való elfoglaltságát, teljesen
tönkretenné régi jó hírét, ha Anglia szo-
rult helyzetét s teljes izoltságát ki nem
használná arra, hogy döntő csapást mér-
jen Nagybritánia világhatalmi pozíciójára

A képviselőház husvétii szünete. Amint illetékes
forrásból értesülünk, a képviselőház a husvétii
ünnepek utáni első ülését április hó 17-én fogja
tartani. A háznak előbb való összeülését gátolja
az a körülmény, hogy április hó 14-én és 15-én
a görög keletiek husvétii ünnepei vannak, 16-án
pedig Széll miniszterelnök a német trónörökös
látogatása alkalmából ismét Bécsben lesz.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli
6 órától kezdve délig az utolsó részére nyitva van; hőlygek
részére kedden és pénteken délután 6 1/2 óráig; ugyanazon
napokon este 6-tól 8-ig utolsó részére is. A kádifürdő egész
nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

Március 30. A kaszinó közgyűlése d. u. 6 órakor.

— Erzsébet főhercegnő betegsége. Erzsébet
főhercegnő, a megboldogult Rudolf trónörökös
leánya két hét óta influenzás, agybanfekvő be-
teg. Betegségében tegnap kisebb jelentőségű
rosszabbodás állott be, ami környezetét arra indi-
totta, hogy a főhercegnő édesanyját, gróf Lónyai
Elemérné, aki férjével Cannesben tartózkodik,
azonnal értesítse leánya állapotáról. Lónyai
grófnő a hír vétele után vasútraült s ma délelőtt
Bécsbe érkezett beteg leányához. Lónyai grófnő
egy pillanatra sem távozik leánya mellől, bár a
főhercegnő betegsége komolyabb aggodalomra
nem ad okot. Anyja két új orvost hivatott a
beteg konzultálására.

— Hétfájdalmu boldogasszony napja. Ma tar-
totta meg a katolikus egyház a hétfájdalmu
boldogasszony ünnepét. D. e. 9 órakor Szabó
Ferenc apát-plébános a temető-kápolnában nagy
misét mondott, melyen a hívők nagy számmal
vettek részt. A közelfekvő községekből nagy-
számu zárúndokcsapatok is érkeztek, hogy az
ájtatosságban részt vehessenek.

— Kinevezés. N. a s z a l y i József okleveles
gépezsmérnök, ki Torontálmegyében közel öt
évig mint kazánvizsgáló biztos működött, az
iparfelügyelőségek általános szervezése alkalmá-
val Szegedre kerületi kir. iparfelügyelő helyettes-
nek kinevezetett.

— Uj tolmács. A panaszvairi kir. törvényszék
elnöke Petrisov Tivadar alibunári községi
tanítót az alibunári kir. járásbiróság mellé állandó
román tolmácscsá nevezte ki.

— Az egyházmegye és a kongrua. De s a
ewffy Sándor megyés püspök közelebb ki-
adott körrendeletében felszólítja az egyházmegye
összes plébánosait, hogy a kongrua részére
szükséges plébániai jövedelmek összeírásai
lajstromait terjesszék be. A csanádi egyház-
megyében tudvalevőleg az összeírások immár
eszközöltettek és az ellen csupán a következők

A „TORONTÁL“ tárcája.

Ejféli után.

Ejféli elmúlt; olyan csendes minden,
Nyugodalom csak szívembe' nincsen.
Ugy szeretnék megpihenni én is,
Nem alhatom és — álmodom mégis . . .

Beteg vagyok, testem-lelkem fáradt,
Alom üzi bágyadt szempillámat.
Jó ilyenkor a megnyugovónak,
Nem alhatom, mert álmodom rólad.

Elöttem van a te kedves képed,
Szemeidben csábító ígézet.
Szép az orcád szemérem pirjában,
Mint liljom hajnal bitorában.

— Ejféli elmúlt; akinek van álma,
Nem zavarja azt a földi láрма. —
Ajksadat szent áhitattal nézem,
Mosolyod egy szép gondolat nékem . . .

Nem tudom én, hogy miért szerettek?
Csak azt tudom, hogy nagyon szerettek.
A nevedet százszor is megáldom:
Te vagy az én legmerészebb álmodom . . .

Don Abarkos.

Komédia.

Dráma egy felvonásban.

Személyek:
Lorenzó 25 éves
Marka 37 éves.

Történik Palermóban.

Szin: déli virágokkal, szobrokkal, oszlopokkal, diszes elő-
csarnok, hátul nyitott terras, elől kerevet, előtte asztal.)

Marka: Lorenzó! Ne légy oly bárgyú!
Gondolj már ki valami okosat, mert már ez így
tovább nem mehet!

Lorenzó: (izgatottan le és fel sétál).
Igazad van Marka, a legutolsó facchino is ró-
högve meséli madonnájának a mi förtelmes
komédiánkat.

Marka: Halgass! Ne merd így tovább
folytatni, nem te vagy mindennek az oka?

Lorenzó: Igen, komédia! Hát mi volna
ez más, ha nem a legaljasabb komédia? (guny-
nyal) Igazad van. Mindennek én vagyok az oka.
Csuszkáltam, bujtam, mint egy undok féreg,
hogy közelébe férjek, az ő közelébe, akihez
még senki sem merészkedett. Azzal az ürügy
gyel, hogy lányod még fiatal s a házasság korai,
engem hálóstál be s szeretődde tétell.

Marka: (sóbajtva). Szegény Hella!

Lorenzó: De nem tehettem másképp.
Nem voltam elég erős, hogy téled szabaduljak.
Miért ígér szened annyi kéjt, miért tested a

tulvilág minden gyönyörét! Ha száz kárhozát
várna rám, mégis újra tenném. De neked sincs
mit a szememre hányni! Miért engedted a
dolgod idáig fejlődni, miért nem voltál (gunyosan)
te az okosabb? Most sugsz édes titkot a fülembé,
midőn az egész világ tudja, hogy Giacomo nap-
ján lesz esküvőm Hellával!

Igazán nem tudom, hogy melyikünk utálatos-
sabb és aljasabb kettőnk közül, (gunyosan) te,
az anya, vagy én a jövőendő férj?

Marka: Lorenzó! Mária szent nevére
kérlek, gondolj valami kibuvót. Az én eszem
megszűnt gondolkodni, már akkor, midőn először
meglátalak. Az a bűnös tűz, a mivel szerettelek,
kiszáritá agyam . . . Tudom, hogy nyomorultabb
vagyok az erdő vadjánál, a lég ragadozójánál.
Mert nincs az a hitvány féreg a föld hátán, ki
saját magzatja párját elkíváná. Erzem hitvány-
ságom. (Letérdel Lorenzó előtt. Kitörő szen-
vedélylyel.) Azért mégis szerettek! . . . Szerettek
azzal az olthatatlan tüzsel, ami megemészt
minden izemet! Föláldoztam érted életem! Le-
tiportam anyai szeretetemet! Összezuztam szent
szüzem bálványát! . . . Csak szeress Lorenzó
és ne hagyj el!

Lorenzó: (felugrik). Elég Marka! Késő
már szánákat rendezni, meg különben sincs
kedvem hozzá . . . Egyikünknek pusztulni kell.
Főlöszleg három személy a komédiához. (Lorenzó

plébániák felebbestek: a battonyai, bozovicsi, csatádi, nagy úrsi, nákfalvi, upécsi és a torontál szécsányi plébániák.

A jubileumi bucsu. Desseffy Sándor megyés püspök ma megjelent VII. körlevelében a jubileumi bucsúról is megemlékezik. Az ékesen szóló, terjedelmes, szép pástorlevél hat pontban precízírozza a teljes bucsu elnyerését. A pástorlevél minden plébánia templomban (a fiók egyházakban is) a helyi viszonyok szerint legalkalmasabbnak talált vasárnapon fog a híveknek a szószékéről felolvastatni.

A kongrua. Wlassics Gyula kultusz miniszter — mint a Magyar Távirati Iroda értesül — gondoskodott arról, hogy a nem katolikus lelkészek a folyó évi első évnegyedi kongruájukat a husvétii ünnepek előtt megkapják. Az utalványok és részletes jegyzékek még április elseje előtt az egyházi főhatóságok kezénél lesznek s így elég idejük marad az utalványozott összegek szétosztására.

A Magyar Vörös-kereszt-Egyet igazgató választmánya szerdán rendes ülést tartott Csekőnics Endre, gróf v. b. t. t., királyi főszolgabíró-mester elnöksége alatt. Elsők mindenképp elparentálta Fodor József dr. t. majd főorvost választottak. Kuzmik Pál dr. és Lumnicer József dr. 12-12 szavazatot kaptak s minthogy ily esetre az alapszabályok nem intézkednek, elhatározta a választmány, hogy április 18-ára új ülést hívják össze, melyen csak a két pályázó főlést szavaznak. Azután Schwartzner Ottó dr. főgondnok előre becsátván a háboru esetén Budapestén létesítendő tudósító iroda célját, ismertette az ezen iroda számára elkészített ügyrendet és szabályzatot. A választmány azt egész terjedelmében elfogadta és jóváhagyás végett a hadügyminiszteriumhoz felterjeszteni határozta. Ezen tudósító iroda hivatala lesz a háboruban megbetegedett és megsebesült katonák tartózkodási helyéről, betegségük vagy megsebesülésük minőségéről, illetőleg halálukról vagy eltűnésükről a tudakozó közönségnek díjmentesen értesítést adni. Babics József jegyző bemutatta a múlt év zárószámadatait, mire több folyóügyi letárgyalása után az ülést véget ért.

Muzslya haladása. Két ut vezet tudvalevőleg Nagybecskerekéről Muzslyára, amelyek mindenike verseng a pálmáért, amit a rosszasága és járhatatlansága következtében kaphatna, ha egyáltalában utakat illyesajárt kiútjelölésben részesíteni szokásban volna. A derék muzslyaiak végre saját erejükkel véget vetni akarván ennek az állapotnak, egy uti-borona beszerzését határozták el, amelylyel összekörik az országút göröngyeit és rögeit. Az uti-borona a jövő héten már megkezdte működését.

A tűzoltás tanítása. A belügyminiszterium Ruffy Pál kormánybiztos javaslatára megengedte a községi közigazgatási tanfolyamon a tűzoltás rendszeres tanítását, a minek keresztülvitelére az országos tűzoltó-szövetség vállalkozott. A szövetség dr. Kék Lajos elnöksége alatt tartott ülésén kiváló szakférfiakat kért fel a tűzoltói tantár-

gyak előadására s ehhez képest a budapesti tanfolyamon dr. Szily József, Bauer Szilárd és Markusovszky Béla, a vidéki tanfolyamokon Lukács Gyula, Köhler István, Barabás István, Szabó Gyula, Vida Pál és Szokoly Ignác tartanak előadásokat. A tűzoltással így összesen 750 közigazgatási hallgató fog elméletileg és gyakorlatilag megismerkedni, mivel az elméleti kiképzés befejezése után gyakorlatokat tartanak a tűzoltó-kaszárnyákban.

Váradai Antal jubileuma. Az orsz. m. kir. színművészeti akadémia növendékei március 31-én délelőtti ünnepet ülnek, abból az alkalmából, hogy dr. Váradai Antal jeles írónk negyedszázad óta a színművészeti akadémia kötelékében áll mint tanár és igazgató. Jubileumi bizottságot alakítottak e célból s az ünnepést lehető impozánsá akarják tenni külsőleg is. Felhívást intéztek az összes volt tanítványokhoz, akik negyedszázad alatt Váradai Antal növendékei voltak, hogy az ünnepélyen minél tömegesebben jelenjenek meg.

Halál a vonaton. Topinka György sóósi vasúti állomásfőnök tegnap a buzási vonaton Temesvárra utazott. Utközben hirtelen rosszul lett s eszméletlenül terült el a kocsi padlóján. A legközelebbi állomásra táviratoztak a mentőkért Temesvárra, akik meg is várták az állomásnál a szerencsétlenül járt állomásfőnököt. A városi kórházba szállították, ahol az orvosok konstataálták, hogy szélütés érte. Állapota reménytelen.

Újabb postai értékjegy-füzetek. A on célból, hogy a közönség hosszabb időtartamra beszerezni szokott értékjegy készletét különös gondozás nélkül is a használatnak tisztán és épségben megőrizhesse, a már forgalomban levő 10, 24 és 35 filléres jegyfüzeteken kívül — tekintettel a nyilvánult keresletre — a magánipar által előállított levelezőlapok bérmentesítésére alkalmas 4 filléres értékjegyeket tartalmazó füzetek is becsátattak ki. Ezen jegyfüzetek védőpapja világoskék színű, egy egy füzet 24 db. levelezőlapot tartalmaz s ára 98 fillér.

Iparművészeti kiállítás Szegeden. A magyar iparművészeti társulat legújabb közgyűlésén elhatározták, hogy a társulat az év folyamán vidéki kiállításokat fog rendezni s a sorozatot az ősszel Szegeden kezdi meg.

Irógépek a bíróságoknál. Plósz igazságügyi miniszter már az országgházban kijelentette, hogy a bíróságoknál az írógépeket nagyobb mérvben szándékszik alkalmazni. Most a miniszter az ország összes törvényszékei írógépeivel szereli föl és egyelőre 114 írógép szállításával egy budapesti céget meg is bízott. A szállítás már folyamatban van és bizton remélhető, hogy az írógépek a bíróságoknál mindjobban felhasználásra kerülnek. A bíróságoknál mindjobban felhasználásra kerülnek. A bíróságoknál mindjobban felhasználásra kerülnek. A bíróságoknál mindjobban felhasználásra kerülnek.

Szociáldemokraták kongresszusa Szentesen. A magyarországi újjászervezett szociáldemokrata párt ezidei kongresszusát Szentesen tartja meg a husvétii ünnepek alatt. A kongresszus megtartására az engedélyt Vadány Andor, Csongrád megye főispánja megadta. A kongresszus három napos lesz. Az első két napon általános pártkérdések kerülnek szönyegre, a harmadik napon pedig a földmivesek kongresszusa lesz.

Cigány-vér. Tegnap délután valahogyan kiszabadultak Zsember Pál gáboronteri lakosnak libái, melyek közül az éppen ott ödögög Petrovits Zsiva jarkováci illetőségű cigány egyet nyakoncápiált és sietett nyomban zsákmányát értékesíteni Mutz korcsmárosnál, aki 1 korona 60 fillérért váltotta magához a lopott libát. A káros panaszára a rendőrség a libát visszasadta, a cigányt hazatoloncolatta illetőségi helyére, Mutz korcsmáros pedig keresse a pénzét a cigányon, ha tudja.

A szegedi új pályaudvar. Néhány nap múlva hozzáfognak a szegedi új pályaudvar építéséhez. A régi felvételi épületből a forgalmat már holnap áterelik az ideiglenes épületbe s azonnal megkezdik a régi állomás épületének a lebontását.

Vakmerő betörés. Nagyikindáról írják a „Szegedi Híradó”-nak, hogy a közeli Basahidon vakmerő betörést követett el két ismeretlen tettes Gardinovácski Péter odaváló jómódu gazdánál. Azzal az ürüggyel, hogy közeli pusztája lángokban áll, felverték az öreg álmából, aki megrémülve sietett az öltözőszobával. Alig hogy az utcára ért, egy erős marok megragadta, kendőt dugott a szájába, mialatt a másik megkötözte. Azután mindketten bentek a lakásba, feltörték a szekrényeket, ahonnan mintegy 1500 korona készpénzt s ékszereket loptak el. Hogy hova tűntek el, az öreg nem láthatta már. A csendőrség széleskörű nyomozást indított meg a betörők közrekerítésére.

Iparigazolványok az élelmiszerek kiszolgáltatására. A kereskedelemügyi miniszter a következő rendeletet adta ki valamennyi másodfokú iparhatóságok: „Az italmérisi engedély alapján szokásossá vált étel- és élelmiszer kiszolgáltatás eltiltása tárgyában múlt évi december hó 15-én 86512 szám alatt kiadott rendeletben a szükséges iparigazolványok, illetve iparengedélyek elnyerése iránti kérvények benyújtása tekintetében megállapított 3 havi határidőt, a több oldalról felhangzott kérelmek és panaszokra való tekintettel, folyó évi december hó 31-ig kiterjedőleg meghosszabbítottam. Mirel az iparhatóságot tudomás és miheztartás végett értesítem. Budapest, 1901. évi március hó 26-án. A miniszter helyett: Csörgő s. k. államtitkár.”

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújában a következő bejelentések történtek:

Házasság: Edeburg Lajos, rk. kir. törvényszéki irodagazgató és öz. Szentimrey Aladárné szül. Novák Ilona ev. ref.

Születtek: Nagy János, rk. béres, leánya. — Faragó Sándor, ev. ref. vasúti díjnok, leánya. — Mirtsch Sándor, gk. napszámos, fia. — Kormányos Simon, rk. földmives, leánya. — Margit Peter, rk. napszámos, leánya. — Szegei Magdolna, rk. napszámosnő, fia. — Csábi József, rk. földmives, leánya. — Tiriyánszky István, gk. napszámos, fia. — Sztanul István, gk. földmives, leánya. — Petricz András, ág. ev. csizmadiá, leánya. — Bognár János, rk. földmives, leánya. — Baló András, rk. földmives, két fia. — Schindelmann Sándor, rk. megyei alszámvevő, fia. — Barsi János, rk. napszámos, fia. — Popov János, gk. cipész, leánya. — Sztójkov Róza, rk. napszámosnő, fia. — Vajdity Lázár gk. napszámos, fia. — Gulyás Mihály, rk. cipész leánya.

Halálozások: Öz. Buljevics Alajosné szül. Szávics Zsófia, gk. 80 éves, aggkór. — Rosuly Döme, gk. napszámos, 60 éves, idült májleb. — Pintér Verona, rk. 2 éves, napszámos leánya, bélhurut. — Sülyi Róza, rk. 15 hónapos, napszámos leánya, gyomorrák. — Ranschér Mátyas, rk. cipész, 32 éves, tüdővész. — Kovács Mihály, rk. ácsgépező, 70 éves, aggkór. — Radovancev Szilárdné szül. Percz Sarolta, gk. 22 éves, tüdővész. — Schindelmann Sándor, rk. 1/2 napos, étegyenge. — Királytyánszky Cyrill, gk. napszámos, 70 éves, kizárt légyéksórv. — Wabrincev György, rk. gyűlölkész, tüdővész. — Aclermann mőzész (masséur), tüdővész. — Antal, rk. kereskedő, 30 éves, tüdővész. — Toma János, rk. 6 éves, napszámos fia, tüdőgyulladás. — Öz. Nikolics Antalné szül. Müller Anna, rk. 86 éves, aggkór. — Ravity Milorád, gk. 2 éves, napszámos fia, hörghurut. — Buncs Vitályosné szül. Nedity Anna, gk. 20 éves, tüdővész. — Öz. Eidam Adolfné szül. Dobos Mária, ág. ev. 75 éves, aggkór.

oda lép Markához, ki térdel a kerevet előtt s zokog. Gyengéden megfogja hátulról a fejét.)

Marka! Edes Markám! Szeret-e engem igazán? Esznélkül... végtelenül?

Marka: (felocsúdik, megfordul s átöleli Lorenzót). Lorenzóm! Mindennem! (Lorenzót kezeit csókolva).

Lorenzó: Marka, ide hallgass! Hella szerelmünknek mindig utjába lesz s te se tudod már soká titkolni szégyened. Térj ki a végzet elől... Ne okozz egész Palermónak gyalázattal oly fenséges örömet, ne engedd, hogy irigyeid mája a te pusztulásodon hiszék s jó kedvükben táncoljanak a piazzán... Légy okos... Játszótálcakockán, vesztettél, most fizetned kell. (Lorenzót benyúl övébe, kivesz egy kis tört. Marka mint egy meghölvülve fel kel térdelésből s erősen Lorenzót szeméi közé néz. Lorenzó folytatja zavarodottan). Vedd e kis szerszámot... Végy bucsút a szeni szüztől... A többit már elvégezd magad... Boldogságos istenanya légy vele...

(Eöbbs Marka kikapja Lorenzót kezéből a tört s elrohan).

Lorenzó: (magában). Hála néked ó te szent szüzanya, hogy ily könnyen végezhettem vele. Sosem hittem volna, hogy e nőben ennyi tisztesség legyen. Midőn ép eljátszotta szerepét, eltűnik s mi sem zavarja többé, hogy az én fehér galambom egyedül az enyém legyen... Ó Hella, te szüz lilionszál!

(Jobbra elsiet, mielőtt kiérne feldult arccal, véres törrel rohan be Marka)

Marka: Lorenzóm! Megbocsájtok néked! Bár nekem szántad e tört, (hizelkedve) de én más gondoltam, látod, mi igazán szeretni tudó nők, midőn legnagyobb a veszély, akkor jön meg az eszünk. Nincs akadály már köztünk!... (Lorenzóra borul) Hella már nem él...

(Lorenzó hátra tántorodik s hevesen a földre taszítja Markát.)

Lorenzó: (átkozva). Te a pokol szörnyesülötté... Emberi bőrbe bujt hiéna, lelketlen vampir... Bűnösök vezére!... Te merted a bűn szenyétől párolgó kezéd saját véredbe fűrésztetni!... (utálattal elfordul, könyezik) S mégis volt egy perc, midőn szeretni véltem őt!

(A terrasz felé siet s onnan kiált le):

Emberek! Gyilkos! Carabinierik!

(Viszszasiet a földön térdelő Markához, kicsavarja kezéből a tört).

Nem engedhetem a bagnóba (bedőfi a tört). Most már vége a komédiának... (emberrek, nők, gyermekek telakodnak befelé 2 carabinieri belép. Csodálkoznak. Moraj).

Első carabinieri: Mi történt itt?

Lorenzó: Tisztességes Marka asszonyt és leányát én gyilkoltam meg.

(Függöny.)

Bánlaky András.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Szünet a bíróságnál. A nagybecskereki törvényszéknél a bünyügyi tárgyalások husvét utánig szünetelnek, csupán április 1 én veszik elő a járásbírók által beérkezett kisebb felelőviteli ügyeket és ezenkívül néhány időközben leérkezett felsőbb bírósági ítéletet hirdetik meg.

§ Uzsorás parasztek. Oszwald Pál módosi, Mircsóv Demeter és Mircsóv Donát kanaki jómódu parasztek, előbbi 12, utóbbiak 28 rendbeli uzsora vétségével vádolva állottak tegnap a nagybecskereki törvényszék előtt. A bíróság, mely másfél napon át tárgyalta a bűnyügyet, nem látta beigazolvani a bűntett törvényben körülírt uzsora vétségének elkövetését, minek következtében mind a három vádlottat, bizonyítékok elégtelenségéből, a vád és következményei alól fölmentette.

KÖZGAZDASÁG.

Ingtalanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1901. évi március hó 22-től március hó 28-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltások történtek:

Horváth Lukács és neje Verona tulajdonát képező 2667. öi. sz. házat megvette Babulik János és Veronika 400 koronáért.

Kelemen Ferenc hagyatékához tartozó 74. öi. sz. házat és 1 hold szőlőt előörkölte Kelemen Ferenc, Antal, kk. Kelemen János és István, kk. Steckhardt Katalin és Mária.

Leitheim Antal és Margit tulajdonát képező 1400. öi. sz. házat megvette Teper Pál és neje szül. Heib Borbála.

Tolveth István hagyatékához tartozó 498. öi. sz. házat előörkölte kk. Tolveth István, Oszkár, Leona, Frigyes és Camilla.

Popov Milán tulajdonát képező 1 hold szántóföldet megvette Kollarov Milos 740 koronáért.

Ifj. Kolleth Lőrinc tulajdonát képező 327. öi. sz. házat, 3 hold szőlőt és 1106. □-öl pótkertet megvette Kolleth Mátyás és Zsuzsanna 30.000 koronáért.

Tarcsul Jócáné Julka tulajdonát képező 2039. öi. sz. házat megvette Horváth Lukács és Verona 1400 koronáért.

Ranis Zsiva tulajdonát képező 97½ □-öl beltelket megvette Bibák András 250 koronáért.

Roschul szül. Oldján Mária tulajdonát képező házat elajándékozta Roschul Zsivának.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken, 1901. évi március hó 29-én megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	6.60	korona
kétszeres	"	6.10	"
rozsa	"	6.—	"
árpa	"	5.—	"
zab	"	5.50	"
kukorica új	"	4.80	"
repce	"	10.80	"
széna I.	"	2.80	"
" II.	"	2.50	"
szalma I.	"	1.50	"
" II.	"	1.—	"
burgonya	"	3.—	"
marhahús I.	1 kilogr.	—96	"
" II.	"	—88	"
borjú hús	"	1.20	"
disznó hús	"	—96	"
juh hús	"	—72	"
zsir	"	1.04	"

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről

Ervényes 1900. december hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:
 Zombolyáról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
 Pancsováról: délelőtt 7 óra 53 p.; délután 6 óra 10 p.
 Temesvárról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
 Verseczről: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
 Alibunárról: este 7 óra 22 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányú vonalon) reggel 8 óra 7 p.; este 6 óra 48 p.
 Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:
 Zombolyára: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
 Pancsovára: reggel 8 óra 10 p.; délután 6 óra 30 p.
 Temesvárra: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
 Verseczre: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
 Alibunárra: reggel 3 óra 55 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 4 óra 8 p.; délután 5 óra 16 p.
 Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése március 29-én.

Budapest, március 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Még mindig az Adria tengerhajózási társasággal kötendő szerződés becikkelyezéséről szóló javaslat tárgyalása volt napirenden, mely előtt

Győrffy Gyula jelentkezett szólásra, kijelentvén, hogy igenis, ő adott Rakovszky-nak a tarifa-ügyben informáló adatokat. Ha jelen lett volna a Ház tegnapi ülésén, azonnal jelentkezett volna. Tény az, hogy szóló a nemzeti kaszinóban, Rakovszky jelenlétében, rosszalólag nyilatkozott az Adria tarifa politikájáról; ezt azonban megtette a szabadelvű-párt értekezletén szintén Nagy Ferenc kereskedelmi államtitkár jelenlétében. Rakovszkytól nem kért diskreciót, ami kétségtelenné teszi, hogy nem besugóként járt el. Rakovszky eljárása denunciálás. Az, hogy Rakovszky öt tegnapi felszólalásában nyomorultnak nevezte, orvítamadás. (Helyeslés jobbról).

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter kijelenti, hogy Győrffy nyilatkozata után tegnapi szavai ő reá nem vonatkozhatnak.

Rakovszky István visszavonja a Győrffy ellenében használt sértő szavait, de fentartja az illojális információk vádját. Ismétli, hogy egy másik szabadelvű-párti képviselő hozzájövén, ez mondotta, hogy Hegedűs miniszter azért szorgalmazta az Adria-szerződést, mert a részvények harmadrésze az ő birtokában van. Mindezeknek a nyilvánosságra hozatalát tekintésük — ugymond — a néppárt bosszujának, mivel öt évvel ezelőtt a kormány ellene mérgezett fegyverekkel küzdött. (Óriási derűtség)

A védekezés szánalmas benyomást keltett.

Győrffy Gyula segédei által párbajra hívatta ki Rakovszkyt.

Az ülés tovább folyik.

A delegációk összehívása.

Budapest, márc. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Széll Kálmán miniszterelnök tegnap hosszabb ideig tárgyalt Körber osztrák kormányelnökkel. Hir szerint a delegációk összehívásának határidejét beszélték meg, ami április végén lesz.

A kvóta-tárgyalások.

Budapest, márc. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A magyar és osztrák kvóta-küldöttségek hetes albizottságának tagjai tegnap délután Tisza Kálmán és gróf Schönborn együttes elnöklésével közös értekezletre jöttek össze. Falk Miksa, a magyar bizottság elnöke kifejtette azt az ajánlatot, hogy a jelenlegi kvóta tíz évre állapítsák meg. Beer udvari tanácsos, az osztrák küldöttség nevében, hozzájárul az ajánlathoz azzal a megjegyzéssel, hogy az osztrák küldöttség a kvótának csak 1909. év végéig való megállapítására kapott felhatalmazást. A közös értekezlet után mindenik albizottság a maga küldöttsége előtt megtette jelentését. A két albizottság véglegesen a mostani kvóta-kulcs fentartásában állapodott meg.

Uj alkotmány Szerbiában.

Budapest, március 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Belgrádból jelentik: Sándor király néhány nap óta sürűn tanácskozik a királyi palotában mindenféle pártállású politikussal. Ugy látszik, az alkotmány revíziójáról van szó. Beavatott belgrádi körökben nem tartják kizártnak, hogy Szerbia nemsokára, talán még az általános választások előtt új alkotmányt

kap, amely egyebek között valószínűleg életbe fogja léptetni az ország érdekében ismételtén kívánatosnak talált kétkamara-rendszert.

A francia egyesületi törvény.

Budapest, márc. 29. (A „Torontál“ eredeti táv.) Párisból sürgönyzik: Parlamenti körökben azt beszélnek, hogy az egyesületi törvényt még ma teljesen letárgyalják és elfogadják. Ebben az esetben a kormány a szenátus elé terjeszti a törvényjavaslatot és haladéktalanul bizottság kiküldetését fogja kérni a javaslat tanulmányozására. A szenátus plénuma elé valószínűleg csak az őszi ülészakban kerül a javaslat, mert a nyári ülészakban a katonai szolgálatnak két évre való leszállításáról szóló törvényjavaslatot szándékozik letárgyalni a szenátus.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1901. március 29.

A készárúüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára		
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig	
Bánsági	6	76	7.50	7.65	80	0.—	0.—
Tiszavidéki	"	76	7.60	7.75	80	8.—	8.10
Pestvidéki	"	76	7.50	7.60	80	7.90	8.—
Bácskai	"	76	7.70	7.80	80	0.—	0.—

Rozs	uj	elsőrendű	kilós	
			70-72	7.55
"	"	másodrendű	—	7.45
Árpa	"	takarmány	60-62	6.35
"	"	égetni való	62-64	6.—
"	"	sörfőzésre való	64-66	0.—
Zab	"	—	39-41	6.25
Tengeri	6	bánsági	—	0.—
"	"	másnemű	—	5.40

Határidő-üzlet.

Budapest, márc. 29 (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Kielégítő kínálat mellett gyöngye volt a vételkedv. Az árak majdnem minden jegyzésnél 5 fillérrel csökkentek a tegnapiakhoz képest. A mai határidőüzlet jegyzései, déli zárlatkor, a következők:

Buza öszre	756—757
" tavaszra	769—770
Rozs öszre	764—765
Tengeri májusra	529—530
Zab öszre	634—635

HIRDETÉSEK.

Magyar királyi államvasutak Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Püspök-Ladány állomásán levő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdetnek.

A bérlet 1901. évi augusztus hó 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított 3 éven át, vagyis 1904. évi július hó 31-ig.

A bérleti feltételek a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, miert is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 50 kros bélyeggel ellátott és „Ajánlat a püspök-ladányi pályavendéglő bérletére“ feliratu borítékba zárt ajánlatok lepecsételve 1901. évi május hó 3 án déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség általános igazgatási (I) osztályánál nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 200 kor., azaz kétszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi május hó 2-án déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül, történik.

Aradon, 1901. évi március hó 21-én.

3.1 Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

Arverési hirdetés.

A nagyszentmiklósi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Löw Tivadar ügyvéd által képviselt, Magyar országos központi takarékpénztár végrehajtónak ifj. Tirzsu János végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 208 korona 80 fillér tőkekövetelés ennek és pedig 104 korona 40 fillér után 1900. évi május 1-től s 104 korona 40 fillér után 1900. évi november hó 1-étől napjától járó 6% kamatai, 1% vagyis 2 korona 8 fillér bírság, 76 fillér nyugta bélyeg és 20 korona 15 fillér végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 14 korona 30 fillér és a még felmerülő költségek kielégítése végett, a nagyszentmiklósi kir. járásbíró területén levő, a valkányi 780. számú tgyezkönyvben A I. 1-5. sor és 1599., 2483., 2834., 4167. és 4322. hrszám alatti ingatlanok együtt és egészben 1692 korona kikiáltási árban Valkány községhezánál 1901. évi április hó 23-ik napján d. e. 9 óraker birói végrehajtási árverésen, ha magasabb ígértet nem tétetik, a kikiáltási áron alul is el fognak adatni azzal, hogy az árverés a C. 13. a. dr. Kaiser Zsigmond javára bekebelezett s 50 kor. s jár. erejéig terjedő zálogjog kielégítése végett is meg fog tartatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy a bíróságnál történt előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Nagyszentmiklóson, a kir. járásbíró, mint tkvi hatóságnál, 1901. évi január hó 28-án.

Lukó,
kir. albiró.

7714/1901. szám.

Magyar kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Miskolc.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak Szerencs állomásán a vendéglői üzletre 1901. évi július hó 1-től számítható 3 évi időtartamra ezennel nyilvános pályázat hirdetik.

A vendéglőt bérbe venni óhajtok felhivatnak, hogy szabályszerűen bélyegzett, valamint kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat folyó évi április hó 16-án déli 12 óráig, a m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetőség titkári hivatalához e cím alatt: „Ajánlat a szerencsi pályavendéglői bérletére 7714/1901. számhoz“ lepecsételt borítékban tértvény mellett nyújtsák be.

Az ajánlattevő köteles a miskolci üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál f. é. április hó 15-én déli 12 óráig bánatpénzképen 400 (négy-száz) koronát készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni,

mivel különben az ajánlat figyelembe vétetni nem fog. Takarékpénztári könyvek bánatpénzül nem fogadhatnak el. A bánatpénzről nyert letétijegy az ajánlatához nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a miskolci üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. emelet, 43/a. ajtó szám) a hivatalos órák (d. e. 8-2-ig) tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész tejedelmökben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A magyar kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlati bérösszegre, szabadon választhasson.

Miskolc, 1901. március hó 21-én.

3.1 Az üzletvezetőség.
(Utánnomás nem díjazatik.)

8921/III. 1901. szám Magyar királyi államvasutak
Üzletvezetőség Szegeden.

Pályázati hirdetés.

Jassenova és Oravica állomásokon megüresedő pályaudvari vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdetik. A bérlet a fenti pályavendéglőkre nézve 1901. évi május 1-ével vesszi kezdetét és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1904. április hó 30-ig. Bérletnek a következő helyiségek becsatoltatnak rendelkezésére:

1. Jassenován a felvételi épületben földszint 1 szoba, 1 konyha, az emeleten 1 vendégszoba, lakásul 3 szoba 1 konyha, 2 padlás, 2 pince és 1 jégverem.

2. Oravicán 1 szoba, 1 konyha, 1 kamra, 1 csapoló, 1 pince, 1 udvar és 1 kert.

Az üzem céljaira átengedtetik mind a két vendéglőnél az I., II. és III. ét- és váróterem

Az egy-egy koronás bélyeggel ellátott és külön-külön: a) „Ajánlat a m. kir. államvasutak fenti Jassenova állomása pályaudvarán levő vendéglő bérletére“.

b) „Ajánlat a m. kir. államvasutak fenti Oravica állomása pályaudvarán levő vendéglő bérletére“ felirattal ellátott, lepecsételt borítékba zárt, nemkülönböztetve kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1901. évi április hó 2-án déli 12 óráig az alulírt üzletvezetőség általános osztálya főnöknél (üzletvezetőségi palota I. emelet, 21. sz. ajtó) vagy személyesen vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200, azaz kétszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1901. évi április hó 1-én déli 12 óráig vagy személyesen vagy kir. posta útján beküldendő.

Az értékpapirok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régiebb, a névértékét meg nem haladó naptárfolyam csak 90% szerinti értékben számíthatnak. Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik. Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlíthető ugyan, de a letétéről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. emelet, 17 sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az

ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész tejedelmökben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételektől eltérő vagy a kizűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tétetnek s végül olyanok, melyekre nézve az előírt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1901. március hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Nagybecskereki Tiszai Ármentesítő-Társulat.

213. sz. 1901.

318-3.1

Arlejtési hirdetés.

A Nagybecskereki Tiszai Ármentesítő-Társulat védőtöltésének kezdőpontjától a Babatói szőlőkön át a Törökbecsei Ármentesítő-Társulat végpontjág tervezett 1011 m. hosszú és 3063 m² földmozgással, valamint e társulati védőtöltések végpontjától a muzslyai szőlőkön át a torontáli helyi érdekű vasuti töltésig tervezett 3825 m. hosszú és 37049 m² földmozgással előirányzott töltés építési munkálatok kivételét vállalati uton biztosítani szándékozván, e munkálatokra folyó évi április hó 30-ára délelőtt 10 óraker Nagybecskereken, a társulat irodájában zárt írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó 1000 korona bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatukat a kizűzött határidőn délelőtti 9 óráig a társulati igazgatósághoz nyújtsák be.

A tervek, költségvetések és részletes építési feltételek a társulat irodájában mindennap délelőtti 9-12 óra között betekinthezők.

Kellően fel nem szerelt, távirati vagy elkésve beérkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A bánatpénz vagy készpénzben vagy óvadékképes állampapirokban az ajánlat benyújtásakor e társulati igazgatóságnál letétbe helyezendő.

Nagybecskereken, 1901. évi március hó 15-én.

Társ. igazgatóság.

Bérbe adó

a Tomasováci-utca 1835. sz. házban levő négy szoba, zárt folyosó, pince és egyéb mellékhelyiségekből álló utcai lakás.

Május hó 1-étől.

HIRDETÉSEK

felvétetnek

a „TORONTÁL“ kiadóhivatalában.